

ฉบับ 2728
วันที่ 9 ๕๑ ๔๑
เวลา 1๖.16 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 7891
วันที่ 9 S.A. 7/44 15-

ที่ นร 0708.3/956

คณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ 8/22
สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก กท 10300

9 ธันวาคม 2541

เรื่อง มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ : การขยายเวลาให้มีผลใช้บังคับต่อเนื่อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 29 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บันทึกการประชุม กงช. เรื่อง มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ :

การขยายเวลาให้มีผลใช้บังคับต่อเนื่อง จำนวน 100 ชุด

2. สรุปความเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการโดยตำแหน่ง และ 2 ๐5/๗

กรรมการผู้แทนข้าราชการประเภทต่าง ๆ ใน กงช. จำนวน 100 ชุด

ที่มา

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบหลักการและมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐตามที่ประธาน กงช. เสนอ และให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติเป็นระยะเวลา 2 ปี คือ ปีงบประมาณ 2541 - 2542 นั้น

บัดนี้ ได้สิ้นสุดปีงบประมาณ 2541 กงช. จึงได้ประชุมพิจารณาประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว ตลอดจนสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต และมีมติเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2541 เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐต่อเนื่องไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณ 2544 โดยมีข้อเท็จจริงและเหตุผลสนับสนุน ดังนี้

ข้อเท็จจริงและเหตุผลความจำเป็น

1. ผลสัมฤทธิ์ของมาตรการ มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายบุคคลภาครัฐทำให้ส่วนราชการและข้าราชการตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเสียสละ ร่วมกับคนในชาติฟันฝ่าวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ โดยการประหยัด เพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

- ทำให้อัตรากำลังข้าราชการลดลงเป็นครั้งแรกนับแต่ปี 2523
- ทำให้ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐเพิ่มขึ้นในอัตราต่ำสุดใน 2 ทศวรรษ
- ทำให้ส่วนราชการระงับหรือชะลอข้อเสนอกการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่จะส่งผล

กระทบทำให้ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลเพิ่ม ช่วยให้รัฐสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐให้อยู่ในกรอบที่กำหนด และไม่ต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณปี 2541 – 2542 เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 8,160 ล้านบาท/ปี

2. สถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต

- สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐต่องบประมาณรายจ่ายรวมในปีงบประมาณ 2542 ยังสูงถึงร้อยละ 42.3
- เศรษฐกิจของประเทศไทย (GDP) ในปี 2541 จะหดตัวลงถึงร้อยละ 7 และในปี 2542 จะขยายตัวเพียง 0.5% ในขณะที่เศรษฐกิจโลกจะเข้าสู่ภาวะถดถอยและมีอัตราการขยายตัว 0 – 2% ทำให้อาจมีการถอนเงินทุนโดยตรงจากประเทศกำลังพัฒนา และอาจขยายเป็นการดึงเงินกู้และเงินลงทุนโดยตรงคืน
- ในปีงบประมาณ 2543 รัฐบาลอาจจำเป็นต้องจัดทำงบประมาณแบบขาดดุล เช่นเดียวกับปีงบประมาณ 2542 อีก หากภาวะเศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัว

3. มาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะรัฐมนตรีมีนโยบายที่จะปรับปรุงระบบราชการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่าย และมีความโปร่งใส โดยได้กำหนดมาตรการรองรับหลายประการ เช่น แผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. 2541 – 2544 แผนการปฏิบัติการฟื้นฟูเศรษฐกิจตามเงื่อนไขของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ มาตรการปรับภาคราชการในสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ มาตรการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ เป็นต้น ซึ่งแผนและมาตรการดังกล่าวครอบคลุมห้วงเวลาเกินปีงบประมาณ 2542

ข้อเสนอ

จากผลสัมฤทธิ์ของมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้น กงช. จึงมีมติเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาขยายมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ เพื่อเสริม เชื้อ และสอดคล้องกับแผนและมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่าย และสร้างความโปร่งใสในระบบราชการ โดยให้คงหลักการ

และมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคล และให้มีผลใช้บังคับต่อเนื่องถึงสิ้นปีงบประมาณ 2544 ดังนี้

หลักการ

1. ควบคุมระดับค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐไม่ให้เพิ่มขึ้น
2. เพิ่มความเข้มงวดในการดูแลค่าใช้จ่ายด้านบุคคลให้เป็นไปอย่างประหยัดและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
3. สร้างจิตสำนึกในการเสียสละและสามัคคีเพื่อร่วมกับคนในชาติฟันฝ่าวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจด้วยกัน

มาตรการ

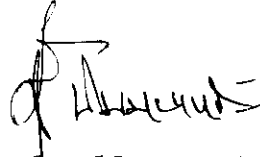
1. ให้ทุกส่วนราชการระงับข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง สวัสดิการ หรือค่าตอบแทนอื่นใดสำหรับตำแหน่งที่กำหนดขึ้นใหม่ รวมทั้งให้ชะลอการพิจารณาเรื่องค้างพิจารณาของ กงช. กระทรวงการคลัง หรือคณะรัฐมนตรี ที่จะส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายจ่ายด้านบุคคลภาครัฐในปีงบประมาณ 2542 - 2544
2. ในปีงบประมาณ 2542 - 2544 ให้ส่วนราชการระงับการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่หรือขยายหน่วยงานในกรมหรือภายในหน่วยงานเทียบเท่ากรมขึ้นไป ยกเว้นการจัดตั้งส่วนราชการและการโอนหรือรวมส่วนราชการตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือการดำเนินการที่เป็นผลจากแผน Administrative Renewal ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่รัฐบาลจะดำเนินการตามข้อตกลงกับ IMF
3. ให้ทุกส่วนราชการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลให้อยู่ในกรอบของงบประมาณ โดยส่วนราชการจะต้องดำเนินการตามแผนการเพิ่มประสิทธิภาพ แผนลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และแผนการตัดลดภารกิจรอง
4. ให้ กงช. ชะลอการพิจารณาคำขอกำหนดตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งของส่วนราชการไว้ก่อน จนกว่าส่วนราชการจะแสดงให้เห็นว่าการกำหนดให้ตำแหน่งดังกล่าวได้รับเงินประจำตำแหน่งไม่มีผลให้งบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำปีของส่วนราชการนั้นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการนำเงินในหมวดเงินเดือนค่าจ้างประจำปีมาเกลี่ยใช้เป็นเงินประจำตำแหน่งได้

สำหรับส่วนราชการใดที่มีความจำเป็นอันหลีกเลี่ยงมิได้ที่จะต้องกำหนดตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งเพิ่มขึ้น และมีงบประมาณในหมวดเงินเดือนค่าจ้างประจำปีไม่เพียงพอที่จะนำมาเกลี่ย ให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณเป็นรายกรณี

5. ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบและเร่งรัดดำเนินการพิจารณาปรับลดค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่ไม่มีผลกระทบกับคนส่วนใหญ่เพิ่มเติมจากที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยเร็วต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบขยายมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐให้มีผลใช้บังคับต่อเนื่องถึงสิ้นปีงบประมาณ 2544 เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประธานคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ

กลุ่มเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการ

โทร. 282-1889 โทรภาพ 628-6205

บันทึกการประชุม กงช.

วาระที่ 3 เรื่องที่ 3.2

เรื่อง มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ : การขยายเวลาให้มีผลใช้บังคับต่อเนื่อง

1. ที่มา

1. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 เห็นชอบมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ ตามที่ กงช. เสนอ และให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามหลักการและมาตรการดังกล่าว โดยมีหลักการสำคัญ คือ ให้ควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐไม่ให้เพิ่มขึ้น ให้เพิ่มความเข้มงวดในการดูแลค่าใช้จ่ายด้านบุคคลให้เป็นไปอย่างประหยัดและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และให้สร้างจิตสำนึกความเสียสละและความสามัคคีในหมู่ข้าราชการเพื่อร่วมกับคนในชาติฟันฝ่าวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจด้วยกัน และมีมาตรการรองรับ 6 ข้อ ดังรายละเอียดตามเอกสารหมายเลข 1

2. โดยเหตุที่มาตรการดังกล่าวมีผลใช้บังคับเพียง 2 ปี คือ ปีงบประมาณ 2541 – 2542 ฝ่ายเลขานุการจึงเห็นควรให้ขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรการนี้ต่อเนื่องไปจนถึงปีงบประมาณ 2544 โดยมีข้อเท็จจริงและเหตุผลสนับสนุน ดังต่อไปนี้

2. ข้อเท็จจริง

ผลสัมฤทธิ์ของมาตรการ

2.1 ทำให้อัตรากำลังข้าราชการลดลงเป็นครั้งแรก นับตั้งแต่มีมาตรการควบคุมหรือชะลอการขยายตัวของกำลังคนภาครัฐในปี 2523 โดยอัตรากำลังข้าราชการ ณ สิ้นปีงบประมาณ 2541 ลดลงจากปีก่อน 0.04% (เอกสารหมายเลข 2)

2.2 ทำให้ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ เพิ่มขึ้นในอัตราต่ำสุดในช่วง 2 ทศวรรษ โดยในปีงบประมาณ 2542 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเพียง 4.3% และเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2523 ที่เพิ่มขึ้นในอัตราต่ำกว่าร้อยละ 5 โดยเฉลี่ยค่าใช้จ่ายด้านบุคคลระหว่างปีงบประมาณ 2523 – 2541 เพิ่มขึ้น 12.2% ต่อปี (เอกสารหมายเลข 3)

2.3 ทำให้รัฐประหยัดเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้นถึง 5,800 ล้านบาท/ปี โดยการชะลอการพิจารณาข้อเสนอขอแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 และกฎ ก.ค.

2.4 ทำให้รัฐประหยัดรายจ่ายบัตรประกันสุขภาพประมาณ 1,660 ล้านบาท/ปี โดยการชะลอการพิจารณาข้อเสนอขอปรับปรุงสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อาสาพัฒนาปศุสัตว์ประจำ และอาสาสมัครของส่วนราชการ

2.5 ทำให้รัฐประหยัดรายจ่ายค่ารักษาพยาบาลข้าราชการและลูกจ้างเฉลี่ยประมาณ 320 ล้านบาท/เดือน (เมษายน - กรกฎาคม 2541) จากการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบว่าด้วยสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

2.6 ทำให้สามารถควบคุมรายจ่ายด้านบุคคลให้อยู่ในวงเงินงบประมาณปี 2541 - 2542 ได้ ตามเจตนารมณ์ของมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ โดยการให้ส่วนราชการเกลี่ยเงินจากหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำในปีงบประมาณ 2541 และ 2542 เป็นจำนวนเงิน 382 ล้านบาท และ 295 ล้านบาท ตามลำดับ มาจ่ายเป็นเงินประจำตำแหน่งสำหรับตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง จำนวน 4,721 ตำแหน่ง (เอกสารหมายเลข 4)

สถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต

2.7 แม้ว่าในปีงบประมาณ 2542 ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง แต่สัดส่วนของค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐต่องบประมาณรายจ่ายกลับเพิ่มขึ้น จาก 40.3% ในปีงบประมาณ 2541 เป็น 42.3% ในปีงบประมาณ 2542 ทั้งนี้ เนื่องจากงบประมาณรายจ่ายปี 2542 ลดลงจากปี 2541 เป็นเงิน 5,000 ล้านบาท ทำให้จำเป็นต้องควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลและรายจ่ายประจำอื่น เพื่อให้รัฐมีเงินเพิ่มสำหรับรายจ่ายลงทุน

2.8 กองทุนการเงินระหว่างประเทศคาดว่าในปี 2541 เศรษฐกิจของประเทศไทย (GDP) จะหดตัวลงประมาณ 7% และในปี 2542 จะขยายตัวในอัตรา 0.5% ในขณะที่เศรษฐกิจโลกจะเข้าสู่ภาวะถดถอยและมีอัตราการขยายตัว 0 - 2% ผลของภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอย จะทำให้เกิดการถอนเงินทุนโดยตรงจากประเทศกำลังพัฒนา และอาจขยายเป็นการดึงเงินกู้และเงินลงทุนโดยตรงคืน

2.9 การหดตัวของเศรษฐกิจไทย ทำให้รัฐต้องจัดทำงบประมาณปี 2542 แบบขาดดุล เพื่อกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจในประเทศ และหากในปี 2543 ภาวะเศรษฐกิจของประเทศยังไม่ฟื้นตัว รัฐอาจจำเป็นต้องจัดทำงบประมาณแบบขาดดุลอีก

มาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.10 นอกจากมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ คณะรัฐมนตรียังมีมติเห็นชอบมาตรการอื่นที่ส่งผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อการลดรายจ่ายด้านบุคคลภาครัฐ และบางมาตรการก็ครอบคลุมช่วงเวลาเกินปีงบประมาณ 2542 เช่น

- แผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. 2540 – 2544 (มติ ค.ร.ม. 17 มิถุนายน 2540) ซึ่งวิธีการหนึ่งของการปฏิรูปฯ คือ การปรับลดกำลังคนภาครัฐไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 และร้อยละ 20 ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และฉบับที่ 9 ตามลำดับ
- มาตรการปรับภาคราชการในสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ (มติ ค.ร.ม. 30 ธันวาคม 2540)
- มาตรการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ (มติ ค.ร.ม. 28 เมษายน 2541) ซึ่งห้ามเพิ่มอัตราใหม่ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2541 และให้ยุบเลิกตำแหน่งไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนผู้เกษียณ

3. ข้อเสนอ

จากผลสัมฤทธิ์ของมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐและสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่กล่าวแล้วข้างต้น เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาขยายมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐให้มีผลใช้บังคับต่อเนื่องถึงสิ้นปีงบประมาณ 2544 เพื่อเสริมและให้สอดคล้องกับมาตรการอื่นที่เกี่ยวกับการปรับภาคราชการ การเพิ่มประสิทธิภาพ การประหยัดค่าใช้จ่ายดำเนินการ และการลดค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ โดยคงหลักการและมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคล ดังนี้

หลักการ

1. ควบคุมระดับค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐไม่ให้เพิ่มขึ้น
2. เพิ่มความเข้มงวดในการดูแลค่าใช้จ่ายด้านบุคคลให้เป็นไปอย่างประหยัดและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
3. สร้างจิตสำนึกในการเสียสละและสามัคคีเพื่อร่วมกับคนในชาติฟันฝ่าวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจด้วยกัน

มาตรการ

1. ให้ทุกส่วนราชการรับข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง สวัสดิการ หรือค่าตอบแทนอื่นใดสำหรับตำแหน่งที่กำหนดขึ้นใหม่ รวมทั้งให้ชะลอการพิจารณาเรื่องค้างพิจารณาของ กงช. กระทรวงการคลัง หรือคณะรัฐมนตรี ที่จะส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายจ่ายด้านบุคคลภาครัฐ ในปีงบประมาณ 2542 - 2544
2. ในปีงบประมาณ 2542 - 2544 ให้ส่วนราชการระงับการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่หรือขยายหน่วยงานในกรมหรือภายในหน่วยงานเทียบเท่ากรมขึ้นไป ยกเว้นการจัดตั้งส่วนราชการและการโอนหรือรวมส่วนราชการตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือการดำเนินการที่เป็นผลจากแผน Administrative Renewal ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่รัฐบาลจะดำเนินการตามข้อตกลงกับ IMF
3. ให้ทุกส่วนราชการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลให้อยู่ในกรอบของงบประมาณ โดยส่วนราชการจะต้องดำเนินการตามแผนการเพิ่มประสิทธิภาพ แผนลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และแผนการตัดลดภารกิจรอง

4. ให้ กงช. ชะลอการพิจารณาคำขอกำหนดตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งของส่วนราชการไว้ก่อน จนกว่าส่วนราชการจะแสดงให้เห็นว่าการกำหนดให้ตำแหน่งดังกล่าวได้รับเงินประจำตำแหน่งไม่มีผลให้งบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำปีของส่วนราชการนั้นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการนำเงินในหมวดเงินเดือนค่าจ้างประจำปีมาเกลี่ยใช้เป็นเงินประจำตำแหน่งได้

สำหรับส่วนราชการใดที่มีความจำเป็นอันหลีกเลี่ยงมิได้ที่จะต้องกำหนดตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งเพิ่มขึ้น และมีงบประมาณในหมวดเงินเดือนค่าจ้างประจำปีไม่เพียงพอที่จะนำมาเกลี่ย ให้ทำความเข้าใจความตกลงกับสำนักงบประมาณเป็นรายกรณี

5. ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบและเร่งรัดดำเนินการพิจารณาปรับลดค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่ไม่มีผลกระทบกับคนส่วนใหญ่ และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยเร็วต่อไป

มติ

ความเห็นที่ประชุม

ที่ประชุมได้พิจารณา เรื่อง มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ : การขยายเวลาให้ มีผลใช้บังคับต่อเนื่อง ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการแล้ว ได้อภิปรายกันอย่างกว้างขวาง สรุปได้ดังนี้

1. การขยายเวลาใช้บังคับมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ ควรดำเนินการควบคู่กับมาตรการการเพิ่มผลิตภาพหรือประสิทธิภาพส่วนราชการ เพราะการเพิ่มผลิตภาพจะทำให้ค่าใช้จ่ายลดลงในตัวเอง นอกจากนี้ ควรเปิดโอกาสให้ส่วนราชการเลือกใช้เทคนิคการเพิ่มผลิตภาพต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของส่วนราชการนั้น ๆ เช่น อาจใช้ Total Quality Management Technique หรือ ISO 9000 หรือ Reengineering Techniques หรือ Public Service in the Year 2000 โดยหน่วยงานกลางทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและให้การสนับสนุน ให้สิ่งจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพ หรือลดค่าใช้จ่าย

2. การขยายระยะเวลาใช้บังคับมาตรการนี้ออกไปจะช่วยเอื้อและเสริมรับกับมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการปรับภาคราชการในสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ โครงการ Administrative Renewal ตามข้อตกลงกับ IMF ตลอดจนโครงการ Thailand Public Sector Reform Loan ที่ทำร่วมกับ World Bank โครงการเหล่านี้ล้วนมุ่งไปสู่การเพิ่มประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และความโปร่งใส ลดค่าใช้จ่าย และการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

3. การให้ส่วนราชการสามารถเกลี่ยเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำปีมาใช้ได้ จะต้องระวังมิให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างส่วนราชการขนาดใหญ่ ที่มีเงินงบประมาณเหลือมากพอที่จะนำเกลี่ย กับส่วนราชการขนาดเล็ก ที่มีงบประมาณจำกัด ไม่พอที่จะนำเกลี่ยจ่ายเป็นเงินประจำตำแหน่งหรือเงินอื่น

4. ยังมีความจำเป็นที่ต้องควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐต่อไป โดยเฉพาะในภาพรวมสำหรับส่วนราชการที่มีความจำเป็นอันหลีกเลี่ยงมิได้ ที่ต้องขอเพิ่มอัตรากำลัง เช่น ก.อ. หรือ ก.ต. ซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษาศรของคณะ ก็อยู่ในระหว่างการทบทวนหาทางช่วยอยู่ ส่วนกรณีของ ก.ค. จำเป็นต้องรอให้มีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติที่จะนำไปสู่การขยายการศึกษาภาคบังคับเป็น 12 ปีก่อน เพื่อความชัดเจนว่าจะดำเนินการอย่างไร ด้วยวิธีการใด

5. มหาวิทยาลัยที่ต้องเตรียมการออกจากระบบราชการภายในปี 2545 สามารถดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวได้อยู่แล้ว ไม่ต้องการงบประมาณเพิ่ม แต่ในระหว่างที่ต้องเตรียมการไปสู่เป้าหมาย ต้องการความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณ ดังนั้น ขอให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาแยกงบลงทุน และหมวดเงินเดือนค่าจ้างประจำออก ที่เหลือจัดสรรให้เป็นก้อน (Lump Sum) และให้อิสระในการบริหารเงินงบประมาณส่วนนี้

มติที่ประชุม

ท้ายที่สุดที่ประชุมมีมติเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาขยายมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ เพื่อเสริม เชื้อ และสอดคล้องกับแผนและมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่าย และสร้างความโปร่งใสในระบบราชการ โดยให้คงหลักการและมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคล และให้มีผลใช้บังคับต่อเนื่องถึงสิ้นปีงบประมาณ 2544 ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ พร้อมกับมีข้อสังเกตว่า ควรใช้มาตรการในทำนองเดียวกันนี้กับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้วย

ด่วนที่สุด
ที่ นร 0205/ว 29

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

6 กุมภาพันธ์ 2541

เรื่อง มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ

เรียน เลขาธิการ ก.น.

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือน
แห่งชาติได้เสนอเรื่อง มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
โดยมีหลักการและมาตรการดังนี้

หลักการ

1. ควบคุมระดับค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐไม่ให้เพิ่มขึ้น
2. เพิ่มความเข้มงวดในการดูแลค่าใช้จ่ายด้านบุคคลให้เป็นไปอย่างประหยัดและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
3. สร้างจิตสำนึกความเสียสละและความสามัคคีในหมู่ข้าราชการเพื่อร่วมกับคนในชาติ
ฟันฝ่าวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจด้วยกัน

มาตรการ

1. ให้ทุกส่วนราชการระงับข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง
สวัสดิการ หรือค่าตอบแทนอื่นใดสำหรับตำแหน่งที่กำหนดขึ้นใหม่ รวมทั้งให้ระงับการพิจารณาเรื่องค้าง
พิจารณาของ กงร. กระทรวงการคลัง หรือคณะรัฐมนตรี ที่จะส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายจ่ายด้านบุคคล
ภาครัฐทั้งปีงบประมาณ 2541 และ 2542
2. ในปีงบประมาณ 2541 และ 2542 ให้ส่วนราชการระงับการจัดตั้งหน่วยงานใหม่
หรือขยายหน่วยงานในกรมหรือภายในหน่วยงานเทียบเท่ากรมขึ้นไป ยกเว้นการจัดตั้งส่วนราชการ
และการโอน หรือรวมส่วนราชการตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือการดำเนินการที่เป็นผลจากแผน
Administrative Renewal ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่รัฐบาลจะดำเนินการตามข้อตกลงกับ IMF
3. ให้ทุกส่วนราชการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลให้อยู่ในกรอบของงบประมาณปี 2541
โดยส่วนราชการจะต้องจัดทำแผนการตัดลดภารกิจรอง แผนการเพิ่มประสิทธิภาพ และแผนลดค่าใช้จ่าย
ในการดำเนินการ

/4. ให้คงงบประมาณ ...

4. ให้คงงบประมาณเงินประจำตำแหน่งในปีงบประมาณ 2541 ไว้ตามที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน 4,600 ล้านบาท (ซึ่งน้อยกว่าจากยอดเงินงบประมาณที่ปรับลดลง 500 ล้านบาท)

5. ให้ กงช. ชะลอการพิจารณาคำขอกำหนดตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งของส่วนราชการไว้ก่อน จนกว่าส่วนราชการจะแสดงให้เห็นว่าการกำหนดให้ตำแหน่งดังกล่าวไม่มีผลให้งบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำปีของส่วนราชการนั้นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการนำเงินในหมวดเงินเดือนค่าจ้างประจำปีมาเปลี่ยนใช้เป็นเงินประจำตำแหน่งได้

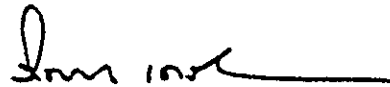
สำหรับส่วนราชการใดที่มีความจำเป็นอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องกำหนดตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งเพิ่มขึ้น และมีงบประมาณในหมวดเงินเดือนค่าจ้างประจำปีไม่เพียงพอที่จะนำมาเปลี่ยน ให้เสนอเหตุผลความจำเป็นพร้อมแผนการตัดลดภารกิจรอง แผนการเพิ่มประสิทธิภาพ และแผนลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ เพื่อขอทำความเข้าใจความตกลงกับสำนักงานงบประมาณก่อนเสนอ กงช. พิจารณา

6. ให้พิจารณาปรับลดค่าใช้จ่ายด้านบุคคลที่ไม่มีผลกระทบกับคนส่วนใหญ่ เช่น รายจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ เป็นต้น โดยมอบให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาและนำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยเร็วต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 ลงมติเห็นชอบหลักการและมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรภาครัฐ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติเสนอ และให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2822706

โทรสาร 2810627

เอกสารหมายเลข 2

อัตราค่าจ้างและอัตราเพิ่มของข้าราชการฝ่ายพลเรือน*

ปีงบประมาณ 2524-2541

ปีงบประมาณ	จำนวนข้าราชการ	อัตราเพิ่ม
2524	812,507	
2525	862,693	6.18%
2526	892,970	3.51%
2527	916,810	2.67%
2528	930,990	1.55%
2529	946,313	1.65%
2530	963,205	1.79%
2531	980,033	1.75%
2532	997,115	1.74%
2533	1,028,235	3.12%
2534	1,061,496	3.23%
2535	1,071,619	0.95%
2536	1,102,421	2.87%
2537	1,129,338	2.44%
2538	1,169,718	3.58%
2539	1,201,261	2.70%
2540	1,234,120	2.74%
2541	1,233,619	-0.04%

แหล่งข้อมูล : กรมบัญชีกลาง

ที่มา : กลุ่มเงินเดือนฯ สำนักงาน ก.พ.

หมายเหตุ

1. เป็นอัตราค่าจ้าง ณ 30 กันยายน ของปีงบประมาณ
 2. รวมข้าราชการพลเรือนในสังกัด ก.พ. ก.ค. ก.ม. ก.ร. ก.อ. ก.ต. และ ก.ตร.
- ไม่รวมข้าราชการทหาร ข้าราชการส่วนท้องถิ่น และข้าราชการการเมือง

เอกสารหมายเลข 3

ค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐกับงบประมาณรายจ่ายรวมปีงบประมาณ 2523 - 2542

ปีงบฯ	งบประมาณรายจ่าย		ค่าใช้จ่ายด้านบุคคล		สัดส่วนค่าใช้จ่ายฯ ต่อ งบประมาณรายจ่าย
	ล้านบาท	อัตราเพิ่ม	ล้านบาท	อัตราเพิ่ม	
2523	114,557	-	43,137	-	37.7%
2524	140,000	22.2%	49,932	15.8%	35.7%
2525	161,000	15.0%	59,645	19.5%	37.0%
2526	177,000	9.9%	67,100	12.5%	37.9%
2527	192,000	8.5%	72,217	7.6%	37.6%
2528	213,000	10.9%	77,841	7.8%	36.5%
2529	218,000	2.3%	82,798	6.4%	38.0%
2530	227,500	4.4%	87,885	6.1%	38.6%
2531	243,500	7.0%	92,556	5.3%	38.0%
2532	285,500	17.2%	105,446	13.9%	36.9%
2533	335,000	17.3%	124,385	18.0%	37.1%
2534	387,500	15.7%	140,903	13.3%	36.4%
2535	460,400	18.8%	173,949	23.5%	37.8%
2536	560,000	21.6%	197,942	13.8%	35.3%
2537	625,000	11.6%	213,018	7.6%	34.1%
2538	715,000	14.4%	256,829	20.6%	35.9%
2539	843,200	17.9%	279,762	8.9%	33.2%
2540	925,000	9.7%	301,128	7.6%	32.6%
2541	830,000	-10.3%	334,521	11.1%	40.3%
2542	825,000	-0.6%	349,057	4.3%	42.3%

แหล่งข้อมูล :

1. งบประมาณรายจ่าย จากสำนักงานงบประมาณ
 2. ค่าใช้จ่ายด้านบุคคล จากกรมบัญชีกลาง ยกเว้นปี 2541 - 2542 จากสำนักงานงบประมาณ
- ที่มา : กลุ่มเงินเดือนฯ สำนักงาน ก.พ.

**สรุปความเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการโดยตำแหน่ง
และกรรมการผู้แทนข้าราชการประเภทต่าง ๆ ใน กงช.**

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ และควรดำเนินการควบคู่กับมาตรการการเพิ่มผลิตภาพหรือประสิทธิภาพส่วนราชการ เพราะการเพิ่มผลิตภาพจะทำให้ค่าใช้จ่ายลดลงในตัวเอง นอกจากนี้ ควรเปิดโอกาสให้ส่วนราชการเลือกใช้เทคนิคการเพิ่มผลิตภาพต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของส่วนราชการนั้น ๆ เช่น อาจใช้ Total Quality Management Technique หรือ ISO 9000 หรือ Reengineering Techniques หรือ Public Service in the Year 2000 โดยหน่วยงานกลางทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและให้การสนับสนุน ให้สิ่งจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพ หรือลดค่าใช้จ่าย

กรรมการโดยตำแหน่ง

1. สำนักงาน ก.พ. เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ เพราะการขยายระยะเวลาใช้บังคับมาตรการนี้ออกไปจะช่วยเอื้อและเสริมรับกับมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการปรับภาคราชการในสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ โครงการ Administrative Renewal ตามข้อตกลงกับ IMF ตลอดจนโครงการ Thailand Public Sector Reform Loan ที่ทำร่วมกับ World Bank โครงการเหล่านี้ล้วนมุ่งไปสู่การเพิ่มประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และความโปร่งใส ลดค่าใช้จ่าย และการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

2. กรมบัญชีกลาง เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ

3. สำนักงานยกร่างรัฐธรรมนูญ เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ

4. กระทรวงพาณิชย์ เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ

5. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ

6. สำนักงานประมาณ เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ โดยในส่วนของ การเกลี่ยเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำจะต้องระวังมิให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างส่วนราชการขนาดใหญ่ ที่มีเงินงบประมาณเหลือมากพอที่จะนำเกลี่ย กับส่วนราชการขนาดเล็ก ที่มีงบประมาณจำกัด ไม่พอที่จะนำเกลี่ยจ่ายเป็นเงินประจำตำแหน่งหรือเงินอื่น

7. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ

8. สำนักงานสถิติแห่งชาติ เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ

กรรมการผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคล

1. ก.ร. เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ

2. ก.ม. เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ ในส่วนของมหาวิทยาลัยนั้น มีเป้าหมายจะออกนอกระบบราชการในปี 2545 ในระหว่างนี้ มหาวิทยาลัยไม่ต้องการเงินงบประมาณเพิ่ม แต่การเตรียมการไปสู่เป้าหมายต้องการความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณ ดังนั้น ขอให้สำนักงานประมาณพิจารณาแยกงบลงทุน และหมวดเงินเดือนค่าจ้างประจำออก ที่เหลือจัดสรรให้เป็นก้อน (Lump Sum) และให้อิสระในการบริหารเงินงบประมาณส่วนนี้

3. ก.ค. เห็นด้วยในหลักการและมาตรการในภาพรวม แต่การขยายระยะเวลาบังคับใช้ไปอีก 2 ปี อาจจะมีผลกระทบกับข้าราชการครู เพราะภาระงานของครูจะเพิ่มมากขึ้น และได้มีการชะลอการพิจารณาคำขอปรับปรุงการได้รับเงินเดือนของ ก.ค. หลายครั้ง

4. ก.ต. เห็นด้วยในหลักการและมาตรการในภาพรวม แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดให้การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษาศรบกองค์คณะ ดังนั้น อัตรากำลังของผู้พิพากษาจำเป็นจะต้องเพิ่มขึ้น

5. ก.อ. เห็นด้วยในหลักการและมาตรการในภาพรวม แต่การเพิ่มขึ้นของคดีความ โดยเฉพาะคดียาเสพติด คดีอาชญากรรม ทำให้งานค้างคั่ง เป็นผลให้กระบวนการยุติธรรมล่าช้า อัตรากำลังของอัยการอยู่ในภาวะวิกฤต จำเป็นต้องทบทวน

6. ก.ตร. เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ

7. ก.ชท. เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ

ประธาน กงช.

เห็นด้วยในหลักการและมาตรการ เพราะในภาพรวมยังจำเป็นที่จะต้องเข้มงวดกับการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ สำหรับส่วนราชการที่มีความจำเป็นอันหลีกเลี่ยงมิได้ เช่น กรณีของ ก.ต. และ ก.อ. นั้น ก็กำลังศึกษาหาทางช่วยว่าจะปรับปรุงในเรื่องอัตรากำลังและงบประมาณอย่างไร ส่วนกรณีข้าราชการครูนั้น ต้องรอให้มีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติที่จะนำไปสู่การขยายศึกษามาศดับเป็น 12 ปีก่อน เพื่อความชัดเจนว่าจะดำเนินการอย่างไร ด้วยวิธีการใด

ท้ายที่สุด ที่ประชุมมีข้อสังเกตว่า ควรให้ใช้มาตรการในลักษณะเดียวกันนี้กับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้วย